

Załącznik
do Uchwały Nr XLVI/336/2014
Rady Gminy Lipno
z dnia 26 marca 2014 r.

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2014

Marzec, 2014 r.

I. WSTĘP.

Rada Gminy Lipno w dniu 1 czerwca 2009 r. Uchwałą Nr XXIX/201/2009 przyjęła jednogłośnie do realizacji Gminą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009 – 2015. Przeprowadzona wówczas diagnoza problemów społecznych wykazała szereg zagadnień społecznych, które dominują w Gminie Lipno, oraz te które w przyszłości mogą stać się dla nas wszystkich mieszkańców kluczową kwestią do rozwiązania na najbliższe lata do roku 2015. Jedną z kwestii jest problem alkoholizmu w rodzinie. Niemniej jednak, aby stworzyć podstawę wyjściową do realizacji danych przedsięwzięć niezbędne jest zdiagnozowanie środowiska w kontekście skali zjawiska problemu alkoholowego, zarówno wśród dorosłych mieszkańców, jak i dzieci oraz młodzieży.

Zadania określone w Programie są zgodne z „Rekomendacjami do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2014 roku” ustalonymi przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.

W roku 2014 w głównej mierze planujemy zrealizować zadania w obszarach szkoleń osób, które w dalszej perspektywie realizować będą zajęcia profilaktyczne w każdej ze szkół (superwizja) oraz w środowisku lokalnym podczas zajęć mobilnych w świetlicach wiejskich (metodyka pracy z dziećmi i młodzieżą). Ponadto część środków planuje się przeznaczyć na profilaktykę nakierowaną na dzieci i młodzież (obozы profilaktyczne), zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu (poradnictwo), a także na działania ustawowe w stosunku do osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu oraz ich rodzin. Planujemy dokonanie zakupów niezbędnych pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć profilaktycznych, a także zakup ulotek i plakatów. Ponadto planujemy wspólnie ze szkołami i innymi instytucjami gminnymi zorganizowanie festynu rodzinnego propagującego zdrowy styl życia.

Powyższe działania wynikają z kilku źródeł, m.in. diagnozy problemu alkoholowego w Gminie Lipno, zgłaszanych potrzeb przez środowiska społeczne, a także zadań wynikających bezpośrednio z właściwych ustaw. Dane statystyczne zostały zebrane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Dzielnicowych, Gimnazjum oraz Urzędu Gminy w Lipnie.

III. DIAGNOZA.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 koresponduje bezpośrednio z uchwałą Nr XXIX/201/2009 Rady Gminy Lipno z dnia 1 czerwca 2009 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lipno na lata 2009 – 2015.

Gmina Lipno jest gminą wiejską położoną w zachodniej Polsce, w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego. Zajmuje powierzchnię 103,43 km² i liczy 7 135 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2013 r.).

Wiejska Gmina Lipno jest jedną z siedmiu jednostek samorządu terytorialnego wchodzącego w skład powiatu leszczyńskiego (rycina 1.). Do gminy, oprócz Lipna, należy czternaście sołectw: Goniembice, Górka Duchowna, Gronówko, Klonówiec, Koronowo, Mórkowo, Radomicko, Ratowice, Smyczyna, Sulejewo, Targowisko, Wilkowice, Wyciążkowo i Żakowo. Od północy gmina Lipno graniczy z gminą Śmigiel, od wschodu – z gminą Osieczna, od południa – z gminą Leszno, od południowego zachodu – z gminą Święciechowa, a od zachodu – z gminą Włoszakowice.

Rycina 1. Gmina Lipno na tle powiatu leszczyńskiego.

Na terenie gminy Lipno znajduje się 13 podmiotów gospodarczych publicznych i 618 podmiotów prywatnych.

Problemy wynikające z picia alkoholu i zażywania narkotyków stanowią obecnie jedną z poważniejszych kwestii społecznych. Zjawisko to ma istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego (wzrasta liczba nieletnich nietrzeźwych sprawców przestępstw, ale również nieletnich nietrzeźwych ofiar), jak również ogólny stan zdrowia populacji, zdolność do

konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy, a także na relacje interpersonalne z rówieśnikami i środowiskiem rodzinnym.

Liczba osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych jest trudna do ustalenia. Z jednej strony możemy się opierać na danych szacunkowych ustalonych dla populacji, m.in. przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które prezentuje poniższe zestawienie, z drugiej na danych przedstawianych przez poszczególne instytucje podejmujące kwestie uzależnień w swej działalności statutowej.

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych (dane szacunkowe)

		W Polsce 38,6 mln	W mieście 100 tys. mieszk.	W mieście 25 tys. mieszk.	W gminie 10 tys. mieszk.
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmażonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	Około 1.330 osób: dorosłych i dzieci	Około 530 osób: dorosłych i dzieci

MŁODZIEŻ I ALKOHOL*

III klasy gimnazjum - 15-latkowie

65,8% z nich piło alkohol w ciągu ostatnich 30 dni (71,5% chłopców, 60,3% dziewcząt);
29,2% z nich UPIĘŁO się w ciągu ostatnich 30 dni (38,1% chłopców, 20,8% dziewcząt);

II klasa szkoły ponadpodstawej - 17-latkowie

78,9% z nich piło alkohol w ciągu ostatnich 30 dni (84,6% chłopców, 73,2% dziewcząt);
37,2% z nich UPIĘŁO się w ciągu ostatnich 30 dni (47,7% chłopców, 26,5% dziewcząt);

* Wyniki ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD - 2003 ("Europejski Program Badań Ankietowych w szkołach na temat używania alkoholu i narkotyków" realizowany przez Instytut Psychiatrii i Neurologii we współpracy z Radą Europy. Badanie sfinansowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii i PARPA).

Definiując problem alkoholizmu, przyjmuje się, że jest to całokształt problemów związanych z używaniem napojów alkoholowych. Rozumie się przez to zarówno upośledzenie decyzji dotyczących rozpoczynania picia alkoholu, jak i polegających na niemożności przerwania picia alkoholu. Problem alkoholizmu rozpatrywany jest w dwóch płaszczyznach:

- jako choroba alkoholowa (utrata kontroli picia, niemożność utrzymania się w abstynencji);
- jako zagadnienie spożycia napojów alkoholowych i akceptowanych przez społeczeństwo wzorów picia, co stwarza konieczność poszukiwania alkoholu.

Rozmiary zjawiska uzależnień odnotowane w oficjalnych statystykach różnią się od faktycznego stanu. Najlepiej widać to w sferze odczuć społecznych mieszkańców, którzy bardzo często wskazują na alkoholizm jako poważny problem społeczny. Spośród 139 rodzin objętych pomocą społeczną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie w 2005 roku, 1 rodzina tłumaczyła swoją złą sytuację życiową przez problem alkoholowy. Nie było uwidocznione używanie narkotyków. W analizowanym okresie z tytułu narkomanii miejscowy Ośrodek nie świadczył pomocy, co jednak nie może być tożsame z twierdzeniem zupełnego braku występowania zjawiska).

Aby eliminować niekorzystny wpływ alkoholizmu na społeczność gminy, konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia. Ważną rolę odgrywają w tym procesie uchwalane corocznie programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach przysługujących jej uprawnień działania.

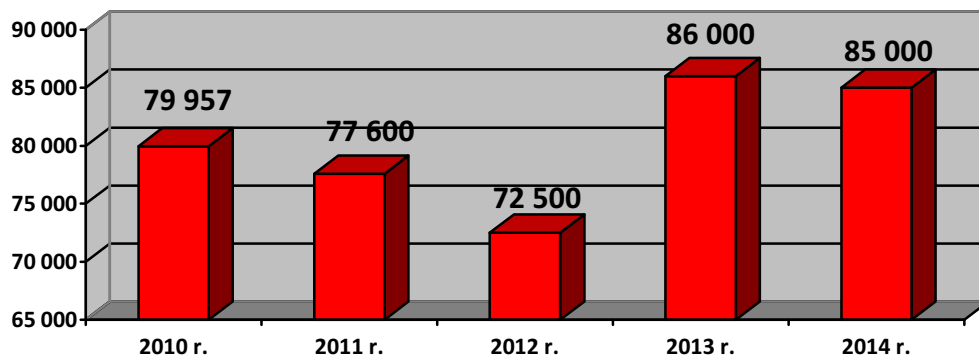
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie.

Komisja przeprowadziła w roku 2013 18 rozmów z osobami, które nadużywają alkoholu. W 15 przypadkach skierowano wnioski do biegłych sądowych, celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. We wszystkich przypadkach, po otrzymaniu przedmiotowych opinii, skierowano wnioski do sądu o zobowiązanie się do poddania leczeniu pod nadzorem kuratora sądowego. W roku 2013 Sąd Rejonowy w Lesznie orzekł w 24 przypadkach obowiązek poddania się leczeniu pod nadzorem kuratora sądowego.

Ponadto Komisja w roku 2013 wydała 31 postanowień w zakresie opinii w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Komisja także podczas swojej pracy zajmowała się zbieraniem danych statystycznych oraz rozeznaniem potrzeb środowiska, które były podstawą do określenia działań, w ramach Programu, na rok 2014.

Środki finansowe służące rozwiązywaniu problemów uzależnień w latach 2010-2013 (w zł.)

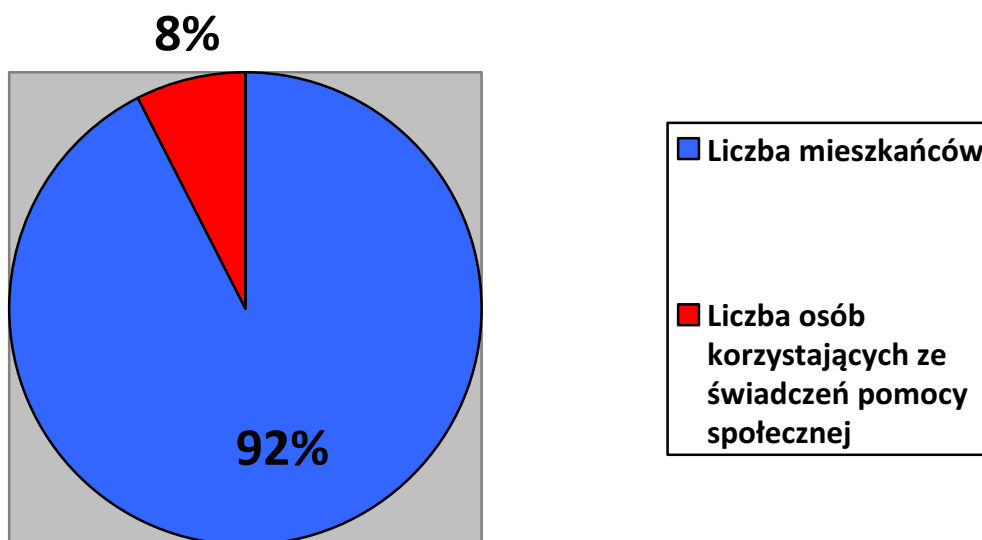

Ilość środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w gminie Lipno na przestrzeni lat 2010-2013 systematycznie rosła. Środki te pochodzą z opłat za zezwolenia przedsiębiorców na sprzedaż napojów alkoholowych.

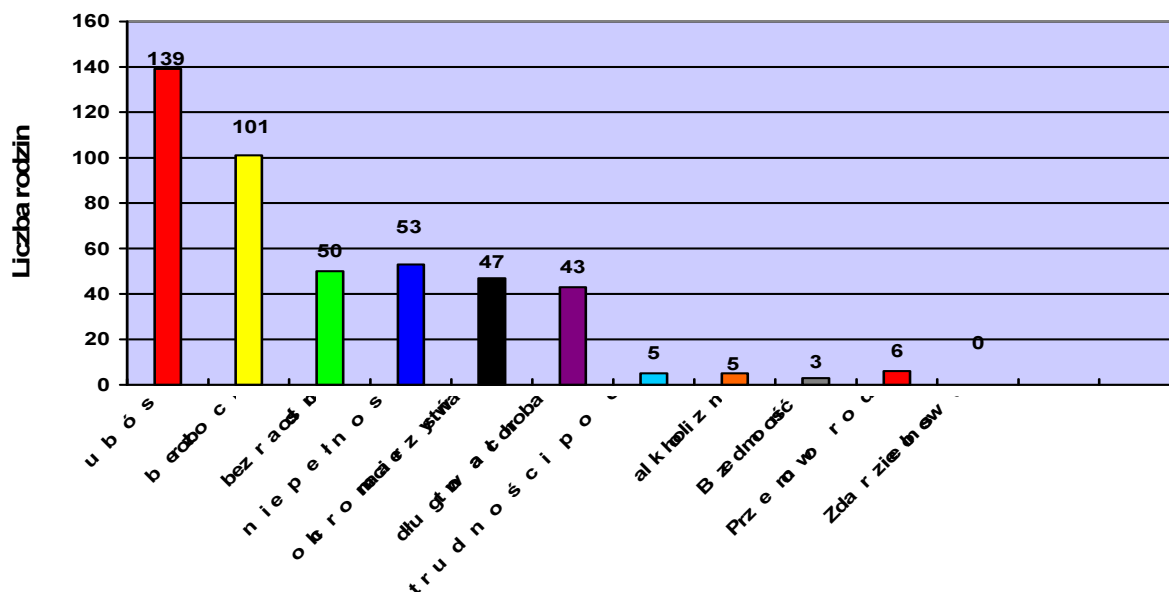
Pomoc Społeczna w Gminie Lipno.

Poniżej przedstawiono procentowy udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w stosunku do ogółu populacji, co pokazuje nam skalę problemów społecznych na terenie Gminy Lipno. Jak wynika z wykresu procent osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wynosi 8 na dzień 31 grudnia 2013 r. Ponadto kolejny wykres wskazuje na przyczyny korzystania ze świadczeń pomocy społecznej na dzień 31 grudnia 2013 r. W rodzinach korzystających ze świadczeń pracownicy socjalni wykazali, iż w 21 rodzinach występuje problem alkoholowy. W większości tych rodzin przebywają małe dzieci. Jednocześnie w 17 rodzinach rodzin została uruchomiona procedura „Niebieskich Kart”, w związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie. Liczba osób w rodzinach będących osobami stosującymi przemoc w rodzinie, doznającymi przemocy w rodzinie oraz będącymi świadkami wyniosła 64. W głównej mierze przemoc stosowana była pod wpływem alkoholu.

Procentowy udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w stosunku do ogółu populacji Gminy Lipno na dzień 31 grudnia 2013 r.

**Przyczyny korzystania z pomocy społecznej
w Gminie Lipno
na dzień 31 grudnia 2013 r.**

Statystyka szkolna w Gminie Lipno na bazie Gimnazjum.

**OPRACOWANIE ANKIETY DOTYCZĄCEJ SPOŻYWANIA ALKOHOLU PRZEZ
UCZNIÓW GIMNAZJUM – KLASA II A – uczestnicy programu profilaktycznego „Trzeci
Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków” – I półrocze 2014 roku**

1. Wiedza dotycząca alkoholu i zagrożeń z nim związanych. Weryfikacja podstawowych mitów o alkoholu

Przed realizacją programu			Po realizacji programu		
	Prawidłowe	Nieprawidłowe		Prawidłowe	Nieprawidłowe
Liczba	184	89	Liczba	201	46
%	67,39%	32,61%	%	81,37%	18,63%
Razem	273 – 21 osób		Razem	247- 19 osób	

Po przeprowadzonym programie zaznacza się wyraźny wzrost wiedzy na temat mitów alkoholowych. Szczególnie widać to w pytaniu: „Alkohol w piwie i winie jest mniej groźny” oraz „Picie piwa i wina może prowadzić do uzależnienia”. Zdecydowana większość ankietowanych prawidłowo wskazuje odpowiedź, gdy przed programem w tych pytaniach było najczęściej błędów.

2. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło ci się palić papierosa?

Ile razy?	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 i więcej
Dziewczyny	4	0	1	2	1	0	0
Chłopcy	7	4	0	2	0	0	0
Razem	11	4	1	4	1	0	0

Według deklaracji 10 uczniów próbowało palenia, natomiast 11 osób nigdy nie zapaliło papierosa.

3. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło ci się pić napoje alkoholowe?

Ile razy?	0		1-2		3-5		6-9		10-19		20-39		40 lub więcej	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
W ciągu całego życia	3	6	2	2	2	1	0	0	0	4	1	0	0	0
W ciągu ostatniego roku	3	6	4	3	0	4	1	0	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego miesiąca	5	9	3	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego tygodnia	7	13	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

W ostatnim tygodniu 1 dziewczyna deklaruwała spożycie alkoholu. W ostatnim miesiącu po alkohol sięgnęło już 7 osób, natomiast 9 osób zadeklarowało, że nie piło alkoholu w całym swoim życiu. Z danych ankietowych wynika, że ponad połowa uczniów już sięgała po alkohol.

4. Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło ci się upić napojem alkoholowym?

Ile razy?	0		1-2		3-5		6-9		10-19		20-39		40 lub więcej	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
W ciągu całego życia	8	9	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego roku	8	12	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego miesiąca	8	12	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego tygodnia	8	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Rozważając wyniki niepokojący jest fakt, że 4 uczniów deklaruje stan upojenia alkoholowego.

5. Czy poza alkoholem i papierosami w ciągu ostatnich 30 dni używałeś (aś) jakichś środków odurzających ?

ODPOWIEDŹ	TAK		NIE	
PLEĆ	K	M	K	M
LICZBA WSKAZAŃ	0	0	8	13

Nikt nie deklaruje sięgania po inne środki odurzające.

Reasumując wyniki ankiety wśród uczniów klasy IIa stwierdzam, że zdecydowana większość jest już po inicjacji alkoholowej. Niepokoi fakt, że doszło do upojenia alkoholowego u 4 uczniów. W grupie popularne były różne mity alkoholowe (piwo mniej szkodzi, nie uzależnia, alkohol pomaga rozwiązać problemy). Po przeprowadzonym programie wzrosła wiedza na temat szkodliwości alkoholu z 67,39% do 81,37% poprawnych odpowiedzi.

Kolejne pytania ankietowe (przeprowadzone po realizacji programu) dotyczyły opinii uczniów na temat realizowanych zajęć.

1. W ilu zajęciach uczestniczyłeś?

W żadnych	0
Mniej niż połowa	1
Około połowa	1
Więcej niż połowa	5
We wszystkich	12

2. Co Ci się najbardziej nie podobało?

Tylko w 3 ankietach uczniowie wymienili negatywy zajęć. Wypowiedzi: *za krótko* – 2 wskazania, *za długie rozmowy w kręgu* – 1 wskazanie.

3. Co Ci się najbardziej podobało?

W 4 ankietach nie udzielono odpowiedzi, w pozostałych wskazywano takie argumenty:

Forma wyjazdowa – 2 wskazania

Zabawy, szczególnie rada pedagogiczna – 4 wskazania

Zajęcia grupowe

Atmosfera w trakcie zajęć – 4 wskazania

Ćwiczenie z alkogolami

Udzielanie jasnych informacji na temat alkoholu i uzależnień – 2 wskazania

Dobrze zorganizowany czas, nie było czasu na nudę

Zajęcia pomogły mi zrozumieć zagrożenia związane z uzależnieniem

Wszyscy mogli się wypowiedzieć, lepiej się poznaliśmy

Cały cykl był zorganizowany ciekawie. W Zaborówcu panowała wspaniała atmosfera. Kolejne części cyklu przedstawiono w ciekawy sposób.

4. Czy uważasz, że podczas tych zajęć...

	Liczba wskazań				
	Tak	Raczej tak	Raczej nie	Nie	Trudno powiedzieć
Poznałeś (aś) lepiej swoich rówieśników z klasy	8	7	1	1	2
Była fajna atmosfera	16	3	0	0	0
Zdobyłeś (aś) nowe wiadomości	11	5	2	1	0
Większość uczniów była zainteresowana zajęciami	11	6	1	0	1
Większość uczniów brała aktywny udział w zajęciach	10	4	4	1	0
Osoba prowadząca zajęcia zaprezentowała dużą wiedzę na tematy poruszane podczas	15	3	0	1	0

zajęć					
Osoba prowadząca zajęcia była zaangażowana w to, co mówiła	15	2	1	0	1
Osoba prowadząca zajęcia pozwalała swobodnie wypowiadać się uczniom	16	3	0	0	0
Osoba prowadząca zajęcia narzucała uczniom swoje zdanie	1	0	2	15	1
Klasa bardziej się zżyła, zintegrowała.	12	4	2	0	1

5. Jak ogólnie oceniasz wartość programu, w którym uczestniczyłeś? (w skali 1-6)

5,02 – tak wysoką średnią uzyskała realizacja programu wśród uczniów klasy II a. Tylko jedno wskazanie oceniło program na 3, pozostałe to 4, 5, i 6

6. Do kogo zwróciłbyś się o pomoc lub z ważnym osobistym problemem?

	Tak	Raczej tak	Raczej nie	Nie	Trudno powiedzieć
Matka	12	4	0	1	2
Ojciec	9	4	3	2	1
Osoba prowadząca zajęcia w waszej klasie	4	5	7	3	0
Koleżanka, kolega	3	9	3	3	1

Jedna osoba wskazała, że nie powie o swoich problemach nikomu. Pozostałe osoby potrafiły znaleźć wśród wymienionych kategorii bliskie osoby, do których udałyby się po pomoc. Prawie połowa obdarzyła wysokim zaufaniem realizatora programu. Budujący jest fakt, że zdecydowana większość ufa rodzicom, w których szuka oparcia. Ostatnie wskazanie potwierdza ogromną wagę relacji rówieśniczych – ponad połowa deklaruje zaufanie do koleżanki, kolegi.

Przeprowadziłam również ankiety w klasach I c i IIIc. Uczniowie ci nie brali udziału w programie zatem wypełnili tylko pierwszą ankietę.

KLASA IC

1. Wiedza dotycząca alkoholu i zagrożeń z nim związanych. Weryfikacja podstawowych mitów o alkoholu

Prawidłowe		Nieprawidłowe
Liczba	190	83
%	69,60%	30,40 %
Razem	273– 21 osób	

2. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło ci się palić papierosy?

Ile razy?	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 i więcej
Dziewczyny	13	0	0	0	0	0	0
Chłopcy	5	2	0	0	0	0	1
Razem	18	2	0	0	0	0	1

3. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło ci się pić napoje alkoholowe?

Ile razy?	0		1-2		3-5		6-9		10-19		20-39		40 lub więcej	
Płeć	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
W ciągu całego życia	1	1	3	2	2	2	3	0	3	2	1	0	0	0
W ciągu ostatniego roku	1	1	7	3	1	2	3	1	1	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego miesiąca	2	4	8	2	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego tygodnia	10	6	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Wśród chłopców 1 ankiety nie ujęłam, bowiem chłopak, który zadeklarował, że nigdy w życiu nie pił alkoholu podał, że upił się ponad 20 razy.

4. Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło ci się upić napojem alkoholowym?

Ile razy?	0		1-2		3-5		6-9		10-19		20-39		40 lub więcej	
Płeć	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
W ciągu całego życia	9	6	1	0	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego roku	10	6	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego miesiąca	10	6	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego tygodnia	12	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5. Czy poza alkoholem i papierosami w ciągu ostatnich 30 dni używałaś (aś) jakichś środków odurzających ?

ODPOWIEDŹ	TAK		NIE	
PLEĆ	K	M	K	M
LICZBA WSKAZAŃ	0	0	8	13

KLASA III C

1. Wiedza dotycząca alkoholu i zagrożeń z nim związanych. Weryfikacja podstawowych mitów o alkoholu

Prawidłowe		Nieprawidłowe
Liczba	152	69
%	68,78%	31,32%
Razem	221- 17 osób	

2. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło ci się palić papierosa?

Ile razy?	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 i więcej
Dziewczyny	3	3	2	2	1	0	0
Chłopcy	3	1	1	1	0	0	0
Razem	6	4	3	3	1	0	0

3. Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło ci się pić napoje alkoholowe?

Ile razy?	0		1-2		3-5		6-9		10-19		20-39		40 lub więcej	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
W ciągu całego życia	0	0	1	1	4	0	3	1	3	2	0	2	0	0
W ciągu ostatniego roku	2	1	3	0	4	3	2	1	0	1	0	0	0	0
W ciągu ostatniego miesiąca	5	2	6	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego tygodnia	9	4	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

4. Ile razy (jeśli w ogóle) zdarzyło ci się upić napojem alkoholowym?

Ile razy?	0		1-2		3-5		6-9		10-19		20-39		40 lub więcej	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
W ciągu całego życia	4	5	6	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego roku	7	5	3	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego miesiąca	9	5	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
W ciągu ostatniego tygodnia	11	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5. Czy poza alkoholem i papierosami w ciągu ostatnich 30 dni używałeś (aś) jakichś środków odurzających ?

ODPOWIEDŹ	TAK		NIE	
PLEĆ	K	M	K	M
LICZBA WSKAZAŃ	1		0	
			10	
			6	

WNIOSKI DO ANKIETY DOTYCZĄCEJ SPOŻYWANIA ALKOHOLU PRZEZ UCZNIÓW GIMNAZJUM

1. Zdecydowana większość ankietowanych uczniów jest po inicjacji alkoholowej. Należy wprowadzać elementy profilaktyczne w szkołach podstawowych – działania kierowane do uczniów, ale też (a nawet intensywniejsze) do rodziców.
2. Zdarzają się wskazania mówiące o upojeniu alkoholowym. W procesie wychowania wskazywać na zagrożenia płynące z uzależnień; informować o stratach bieżących i zagrożeniach dla młodych ludzi, którzy sięgają po środki psychoaktywne.
3. Niepokoi fakt funkcjonowania wśród młodzieży niektórych mitów alkoholowych, szczególnie przekonanie, że alkohol w piwie i winie jest mniej szkodliwy i nie może prowadzić do uzależnień. Należy podejmować (i kontynuować już podjęte) działania wspierające obalenie tych mitów.
4. Program profilaktyczny, w którym uczestniczą gimnazjaliści był oceniony przez ankietowanych bardzo wysoko. Wprowadzać przemyślane programy profilaktyczne, dostosowane do wieku i potrzeb, dbać o profesjonalizm realizatorów, zadbać o zabezpieczenie materiałów niezbędnych do ich realizacji.
5. Propozycje działań w zakresie profilaktyki wśród młodzieży:
  - kontynuować realizację projektu profilaktycznego opartego na „Trzecim Elementarzu” w klasach drugich gimnazjum,
  - w miarę możliwości umożliwiać uczniom udział w warsztatach profilaktycznych realizowanych w Młodzieżowym Centrum Profilaktyki Uzależnień w Rogoźnie,
  - kontynuować realizację programów wychowawczo – profilaktycznych, szczególnie „Spójrz Inaczej” w szkołach na terenie Gminy Lipno,
  - w kampaniach profilaktycznych (np. organizowanej z okazji Dnia Dziecka) zwrócić uwagę, jak duże zagrożenie powodują alkohole niskoprocentowe dla młodych i bardzo młodych ludzi – obalenie przekonania o ich niskiej szkodliwości i „legalności” u nieletnich,
  - prowadzić kampanię profilaktyczną wśród dorosłych, aby wzmocnić społeczną kontrolę i rozwijać brak akceptacji picia alkoholu przez nieletnich w społeczności lokalnej (np. festyny, uroczystości wiejskie, imprezy młodzieżowe organizowane w świetlicach wiejskich, itp.)
  - w miarę możliwości w trakcie Dnia Trzeźwości organizowanego w naszej gminie wskazywać na „niewinne” początki nałogu, często w bardzo młodym wieku,
  - w ramach GKRPA prowadzić spotkania z młodymi ludźmi, którzy zostali zatrzymani lub notowani pod wpływem alkoholu (nawet, jeśli jest to jednorazowe zdarzenie).

Przestępczość w Gminie Lipno.

W roku 2012 Zespół Dzielnicowych w Lipnie odnotował 30 zdarzeń związanych z nadużywaniem alkoholu lub pośrednio z nim związane. Sprawy dotyczyły osób, które znajdując się w stanie nietrzeźwości, pod wpływem środka odurzającego prowadziły pojazd mechaniczny. Osoby te są wzywane na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, których celem jest wsparcie oraz przedstawienie propozycji pomocowej. Pomoc w głównej mierze opiera się na poradnictwie psychologicznym oraz prawnym, a także przedstawieniem możliwości skorzystania z usług terapeutów d.s uzależnień lub innych specjalistów.

II. CEL PROGRAMU.

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania alkoholizmowi oraz pomocy osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom.

III. ZADANIA.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, poprzez następujące działania
  - 1) udzielanie pomocy psychologicznej lub psychiatrycznej,
  - 2) podejmowanie interwencji przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu, celem zmotywowania do leczenia odwykowego oraz skierowania do placówek specjalistycznych-terapeutycznych,
  - 3) współdziałanie przy ustalaniu planu pomocy osobie uzależnionej od alkoholu, w przypadku gdy jest sprawcą przemocy w rodzinie, zgodnie z procedurą „Niebieska Karta” w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym w Lipnie,
  - 4) tworzenie możliwości do rozwoju grup samopomocowych, wsparcia, itp.,
  - 5) upowszechnianie informacji na temat problemu alkoholizmu w rodzinie oraz możliwości pomocy ze strony osób, służb i instytucji,
  - 6) organizację lokalnych kampanii społecznych lub współdziałanie w organizacji kampanii o zasięgu powiatowym, wojewódzkim lub krajowym ukierunkowanych na przeciwdziałanie alkoholizmowi,

- 7) podejmowanie współpracy z instytucjami, osobami fizycznymi lub innymi podmiotami obejmujących swym działaniem teren Gminy w zakresie terapii i rehabilitacji osób uzależnionych,
  - 8) zlecanie badań biegłym w przedmiocie uzależnienia od alkoholu na potrzeby przyszłego postępowania sądowego oraz ich finansowanie,
  - 9) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia sądowego o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego oraz ich finansowanie (opłaty sądowe),
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez następujące działania:
- 1) udzielanie pomocy psychologicznej, psychiatrycznej, prawnej oraz socjalnej,
  - 2) współudział przy ustalaniu planu pomocy rodzinie osoby uzależnionej od alkoholu, w przypadku gdy jest sprawcą przemocy w rodzinie, zgodnie z procedurą „Niebieska Karta” w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym w Lipnie,
  - 3) podejmowanie współpracy z instytucjami, osobami fizycznymi lub innymi podmiotami obejmujących swym działaniem teren Gminy na rzecz pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe,
  - 4) tworzenie możliwości do rozwoju grup samopomocowych, wsparcia, itp.,
  - 5) skierowanie na szkolenia osób pracujących na rzecz rodzin z problemem alkoholowym.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, poprzez następujące działania:
- 1) realizację programów profilaktycznych, (informacyjnych, edukacyjnych, itp.), np. Trzeci Elementarz czyli Program 7 Kroków w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, pomocy społecznej, itp., (finansowanie wynagrodzeń, kosztów wyjazdów, noclegów, zakupy materiałów, itp.)
  - 2) finansowanie działalności placówek wsparcia dziennego, w tym zajęć w świetlicach wiejskich w ramach „świetlicy mobilnej” na terenie Gminy Lipno, poprzez finansowanie zajęć, wyjazdów, półkolonii, biwaków, nauki pływania itp., (wynagrodzenia, zakupy

materiałów i pomocy, wyposażenia, artykułów żywnościowych na potrzeby spotkań wigilijnych, dnia dziecka, kosztów utrzymania, itp.),

- 3) wspieranie działań związanych ze sportem i rekreacją, w szczególności dla dzieci i młodzieży, jako alternatywnych form spędzania czasu wolnego zapobiegającym powstawaniu patologii społecznej (finansowanie wynagrodzeń, zakupy materiałów, sprzętu sportowego, itp.),
  - 4) skierowanie na szkolenia, kursy, warsztaty członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie oraz innych osób pracujących na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, profilaktyki i uzależnień, przeciwdziałania narkomanii, celem podniesienia ich kompetencji zawodowych,
  - 5) podejmowanie współpracy z instytucjami, osobami fizycznymi lub innymi podmiotami obejmujących swym działaniem teren Gminy w zakresie działalności profilaktycznej,
  - 6) udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych, itp.,
  - 7) dofinansowanie imprez sportowo-profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych z terenu Gminy,
  - 8) finansowanie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, w szczególności finansowanie dnia trzeźwości -Wieczoru Muzyki Serca, oraz przeciwdziałania narkomanii,
  - 9) pokrywanie innych kosztów związanych z działalnością profilaktyczną,
  - 10) organizacja specjalistycznych szkoleń dla osób pracujących w szkołach lub innych instytucjach gminnych, a także dla osób prawnych współpracujących z Gminą.
4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, poprzez następujące działania:
- 1) wyjazdy interwencyjne z udziałem przedstawiciela Policji do rodzin, w których dochodzi do łamania prawa, nadużywania alkoholu oraz stosowania przemocy.
  - 2) współpraca z policją w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanych z nadużywaniem alkoholu oraz programu monitorowania wybranych miejsc w gminie.
  - 3) prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.
  - 4) podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem, jako oskarżyciel publiczny, w przypadku złamania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.

IV. CZAS REALIZACJI PROGRAMU.

Program realizowany jest w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r.

V. WSKAŹNIKI.

Rolą wskaźników jest pomiar osiągniętych celów założonych w Programie.

Wskaźniki:

1. liczba interwencji domowych, gdzie zastosowano procedurę „Niebieskich Kart”,
2. liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w zajęciach mobilnych w świetlicach wiejskich,
3. liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w programie „Spójrz Inaczej”,
4. liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w innych programach profilaktycznych,
5. ankiety ewaluacyjne dla dzieci i młodzieży uczestniczących w programach profilaktycznych.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.

Źródłem finansowania powyższego Programu są środki finansowe budżetu Gminy Lipno pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wysokość środków finansowych na rok 2014 jest określona w uchwale budżetowej Gminy Lipno.

VII. REALIZATOR PROGRAMU.

1. Stosownie do art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2013 realizowane będą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie, ul. Powstańców Wlkp. 7, 64-111 Lipno.
2. Środki finansowe na realizację zadań określonych w Programie są w dyspozycji Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie realizuje zadania określone w Programie przy współpracy z osobami, instytucjami, służbami oraz innych organizacjami, w tym pozarządowymi.

VIII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHLOWYCH W GMINIE LIPNO.

1. Ustala się wynagrodzenie za udział w jednym posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipnie w wysokości 5% minimalnego wynagrodzenia za pracę.
2. Wypłata wynagrodzenia następuje raz na kwartał, na podstawie listy obecności z posiedzeń, w terminie do 14 dni po upływie miesiąca po danym kwartale.
3. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy wykonywaniu czynności związanych z pracą Komisji, w tym również za uczestnictwo w szkoleniach, seminariach, konferencjach, na terenie Gminy oraz poza Gminą otrzymywać będą zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
4. W przypadku braku możliwości dojazdu środkami komunikacji publicznej przysługuje zwrot poniesionych kosztów własnym środkiem transportu według stawek określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków ustalania i sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.